

OSTERA BE "BENIDORM"

Igaro dan zapatuan itxasorantza ibillaldi bat egin bear gendula-ta, Txatxarramandi'ko zubi-gain luzean gengoan nire adiskidea eta ni, an egalean karramarrotan ziarduan gizascme gazte zur bati adi be adi begira; iru edo lau butroi eukazan arrain-mota gozuok sare-artean arrapatzeko. Nora noa onekin`? Ez arritu. Giza semeok be sarri edu orretan atartean sartu oi gaitue. Niri beintzat olako zerbait gertatu jatan igazko urtarrillaren lenengoan Benidormen aurkitu nintzean, ila eta erdian. Egiaz, damutu barik autortu bear.

Uri gizatsu au, inende onen asierara arte, kañaberaz eta olibo txaparrez jositako itxas-bater legorra besterik az bazan be, izena baiño ez ebana, gaur uri garrantzi aundikoa dozu, atzerritarrez batez be ornidua. Mediterraneo itxaso, naiko baketsu, dau sortaldetik sartaldera, ertzetan mendiak ditula, inguruka etxegiñerako lautadarik ez daukala-ta, etxe eta torre luze guztiak lañoetaraiño doaz, gora-naiez. Zoragarria benetan urrin samar dagozan mendi-gaiñetarik begiratuta.

Gaur etxegiantza geldi, dirudienez, ba dago be, itxas-urez kuin-kuin olibo-mukur zurrez eta kañaberadi gaur be agiri jakuzan zelai naiko lodiz apain ikusten doguzanak. Toki estua benetan lur-gaiñez uri nasaizabala jaristeko; beraz, gorantza, odeietara jo dabe etxe-jasotzailleak. Gure artekoak be, ez gitxi, ba-dira etxegille orrean artean. Besteen artean, or daroe "Etxe Zuri" izena bost olakok, an eta emen euskaldun ospea zabalduz. Bada euskaldunik uri gazte onetan, bai etxez, bai dendaz, bai tokiz...

Uri arrotza dirudi. Kalez ba zoaz, erbeste izkuntza inglesa, aleniana; italiarrak, belgarrak, sueziarak, flamenkoak, portugesak, guztiak bertoko aizez, mediterraneo kresalez birikiak ornidu gura; zar eta gazte, ango edo emengoa dala, osasunak darabilen jentea dozu dan-dana.

Sei-zortzi izkuntza egiten dira bertan, bakotzak berea eta geienetan enparauena be, nai-ta ez ain ondo ulertzeko bcs-tean jakin. Barriro diñot. kalern, azoketan, dendetan, kafe eta jatetxeetan ainbat izkuntzetan mintzatu arren, iñoz ez da ^aatxa, guziak alkar ulertzea, berba bat ulertu ezik, kiñuz aitzen emotea. Arazo ortan ikasbide ederra damoskue kanpotarrak, baita beste zer askotan be. Ni euskal txapelaz edo eleiztar antzera jazten nintzan eta irribarrez agur egin oi eustan, nik -mertxika` erantzunik.

Komerzio ta denda-klase guztitik daukazu, alemanak eta inglesak geientsuak; salgei asko, bitxiak ugari, modu askotakoak; jateko ta edateko millaka klase ta motako. Jatetxeak aurrez, merke ta jan-naizu esaka. Miesa ta tela, oski eta zapata egoki, kolore ta era askokoak: dana jenteari "erosi naizu" esanez. Inguruak dotore be bai, erosleari atsegin emon nairik.

Or-emen azoka-denda ugari, aundiak eta txikiak. Nire oteletik, au da, "Ager Zuri" nire oteletik ezker-gora joaz, "Rosaura", "Galypso` eta olako otelak daukaguz, eta kale orren amairantza azoka naiko aundi bat, gauzaz ugaria; atsegin izana niri emen egon nazan egunetan, naikotan izana naz bertan, fruta klaseak nik gogoko batez be: kakiak, kuibiak, pomelork, granadak... batez be, emen artzen doguzanak, eta

artu leikezanak; Larra'n ba-daukaguz kakiak eta kuibiak, baiña ez pomelork eta granadarik. Azken bi oneik be aurten ipinteko asomtán nago. Gero, astean bi aldiz, Domeka ta eguastenetan, gure oteletik laster, zelai luzezabalean be-aldeko eta afrikar saleroslez leporaiño berterik, azoka ikaragarria egiten da. Ni be ara eroan oi nabe, kontuz ibilteko esanaz, "patatero` asko dabilela-ta. Patateroak joko guzurti baten azkar diran batzuk dozuz.

Gaur etxez beteriko lur-saillak ez ditu metro asko zabal, baiña luze iru bat kilonictro ei daukaz bizitza estu goi-zalez beteak. Luzeera ontan ezkerretik ondartzat edatua, are zeez gorritzakz batea, itxas barruan arrimokor pillo baltza daukala, erriaren leiendak diñoanez, ez dakit nok eta zein lekutatik ara jaurtia, ontzi bat daukazu ara joan-etorria egiteko.

Plaia ertzetik zear egurats-toki luzea, jente guztia emetik dabil egurasten, izkuntza eta aberri guztietakoak, baita euskaldunak be errez aukitzen dozuz bertan. Ondartzan ez bakarrik are biguna, baita ainbeste jarleku, etzun ogetxo ta abar daukazuz, eta illuntzean ainbat tramankulu baiñulariak egunez itxi dabezan loi, ondakin eta zakarrak kendu eta urrengo egunerako inguruak txukun izteko; naiz plaian eta naiz errian bazterrak garbi daukiezan giñerra darabilen askotxo dira Benidorm'en. Ezta arritzekoa: berton bizi diranak turistak dira-ta, onek naitaez garbitasuna eskatzen.

Ona beste oitura bat: egunero aurretik berbatuta dagozan oteletatara autobusak doaz albo-errietako tokiak eta arte-ederrak ikusten joan naiez dagozanentzat; dubarik, gin oi da arratsalde osoa, gaur txokolate-fabrika bat, biar zapata-leku bat eta abar. Bakotzak beti erosten dau zerbait, eta salketa polita egin dabe etxe askok, berreun millatik gorakoa sarri. Liburu saltzeak, narruzko-jake saltzeak janari eta edari saltzeak olantxe... Guk ez daukagu olakorik, baiña ez legoke txarto.

Gure bizimodua otelean? Gora bakoa dala? Nik ez dot uste. Urrin dagoanak jakin nai dau maite dauana zelan bizi dan, goizetik gabera. Emen asko dira gurasoak, seme-alabak, emaztea eta gaiñerakoak, biotzez maiteak, etxean itxirik, urrin bizi diranak, osasun-billa askotan, Alikante onetaraiño etorriak. Gabaz ogera an jagi bakotzak gura dauanean egiten dau; gosaria bederatzietatik aurrera; Agurtza eta mezea, egunero, euskeraz; bakotzak bere gauzak eta ondartzat, bazkaria, lo-kuluska, irakurri, ikasi, ibilli, zortziretan aparria, egun bitik baten musika ta dantza amabiak arte.

Jatekoa ona da, "Sely Servis" moduan. Jantokian, mai luze bitan dagoz lenengo tresnak, koillara eta abar; gero jateko motak, bakotzak jan-alan artuko dauzanak, ogi, egoki, aragi naiz arrain, fruta-klase asko, gozoki eta gaiñerako kafea naiz likora bazkal-ostean edo-ta eguneko beste ordu baten nai dauanak artzeko areto berezi bat ago. Bazkari eta apari-ostean kalera orduko jentekajokoan ekiten dau. Edo-ta alkar izketa gozoan.

Ezta angoa bizimodu baldresa. Asmo askoz goriturik doa ara jentea, bat soin-atxakiren batetik osatuko dalakoan, beste

